

fogás után nem tér vissza többé a vendég. A BIC és nesztelenül tevékenykedő könyvtárosa ezt tükrözte számunkra. Ryan úr közvetlen könnyedsége a képzett „manager” előírt és elsajátított üzleti magatartása volt, csak elejtett szavakból sejthetjük, hogy kemény elvárásoknak kell minden szinten megfelelniük.

A konferencián és a kiállításon a látóivalokon és az előadásokon kívül egyébként az egyik legnagyobb csoda számomra a magatartásuk volt: a szolgálatkészségnek, az udvarias érdeklődésnek, a magabiztos öntudatnak, és emellett a humorral teljes szerénységnek az a keveréke, amelyet jó lenne eltanulni tőlük.

Horváth Zoltánné

(Matáv Rt. Távközlési Dokumentációs Központ)

Tudósítás az OTH Iparjogvédelmi Szakkönyvtárának megnyitójáról

Az Országos Találmányi Hivatal (OTH) *Iparjogvédelmi Szakkönyvtárának* hivatalos megnyitó ünnepségét 1994. október 31-én 14 órakor tartottuk a külső felhasználóknak. E különleges alkalomra csaknem száz meghívót küldtünk szét, azt a célt tartva szem előtt, hogy lehetőség szerint teljes felhasználói körünket, sőt ezen túl csaknem minden velünk már eddig is együttműködésben állót tájékoztassunk.

A lehetséges partnereként elképzelhető könyvtárakat, a főiskolák és egyetemek tanszékeit, a könyvterjesztőket, szabadalmi irodákat, adatbázis-forgalmazókat, és nem utolsósorban a szaksajtó képviselőit is értesítettük az eseményről. Meghívásunkra közel félszázan jelezték vissza részvételi szándékukat.

Megnyitónkon dr. Bendzsel Miklós, az OTH ügyvezető elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet, majd átadta a szót Pfeifer Ferencnének, a Szabadalmi Információs Központ igazgatójának. Az igazgató asszony véleménye szerint „a ma kutatója, tudósa egyre ritkábban ül a csendes könyvtárban könyveket lapozgatva, helyette számítógépével kapcsolatot létesít adatbankokkal, lekérdez, ha valami érdekli őt, s az eredmény soha nem látott gyorsasággal jelenik meg képernyőjén. A könyvtárak is igyekeznek ennek az igénynek eleget tenni, szerte a világon.”

Szakkönyvtárunk bemutatása során még megemlítette, hogy „könyvtárunk – világszínvonalú gyűjteményegységek birtoklása ellenére – összességében eddig csak szerény színvonalú szolgáltatást volt képes nyújtani, az elismerten magas szintű kultúra csak korlátozottan volt képes hasznosulni a működési feltételek hiánya miatt... E működési feltételek most adóttak, így eleget tudunk tenni az országos feladatkör kívánalmainak azzal is, hogy új, 20 férőhelyes olvasótermünket, gyűjteményünket és szolgáltatásainkat nyilvános könyvtári rendben ajánljuk az Önök figyelmébe.

Ma egy olyan könyvtár átadására hívtuk meg Önöket, amely idővel szeretne megfelelni a kor követelményeinek, de környezetében és hangulatában őrizni kívánja a klasszikus könyvtári hagyományokat.” Műhelyt, kutatásra, elmélyülésre alkalmas helyet és eszközöket kínált az igazgató asszony olvasóinknak, felhasználóinknak.

Később Belakovics Ottóné, a szakkönyvtár munkatársa részletesen ismertette állományunkat és hagyományos tájékoztatási eszközeinket. Többek között a következőket mondta el: „Szakkönyvtárunk kettős feladatot lát el: egyrészt országos feladatkört tölt be az iparjogvédelmi szakirodalom gyűjtésében, feldolgozásában és terjesztésében, másrészt biztosítja hivatali munkatársaink szakirodalmi szükségleteit. Ez a kettős feladatkör egyértelműen meghatározza a szakkönyvtár gyűjtőkörét. Gyűjtjük a legtagabban értelmezett műszaki szakirodalmat valamennyi olyan szakterülethez, ahol találmányi bejelentést tehetnek. Ez azt jelenti, hogy egy-egy szakterület vonatkozásában csak a legfontosabb monográfiák, alapvető kézikönyvek megvételére szorítkozhatunk. Az iparjogvédelmi szakirodalmat azonban a teljesség igényével gyűjtjük, a tárgykört a lehető legtagabban értelmezzük. Az állomány sokfélesége és az iparjogvédelmi dokumentumok kiemelt fontossága tette szükségessé, hogy a hagyományos könyvtári feldolgozáson túl speciális, a szakterület dokumentumainak sajátos visszakeresési követelményeit jobban kielégítő feldolgozási módokat vezessünk be. Így a hatósági munka támogatása érdekében kialakítottuk az *Iparjogvédelmi Törvények Gyűjteményét*, továbbá a *Technikatörténeti Könyvek* és az *Iparjogvédelmi Könyvek és Folyóiratok Különgyűjteményét*, ez utóbbiakról retrospektív bibliográfiát is készítettünk. Az olvasószolgálati munkát segíti az olvasóteremben elhelyezett kézikönyvtár, amely a legfontosabb kézikönyveket, jogszabálygyűjteményeket és adattárakat tartalmazza.”

A részletes ismertetés után a nem hagyományos tájékoztatást segítő, a kutatást támogató két saját építésű adatbázisunkat mutatta be *Tóth Rita*. Az *Iparjogvédelmi Szakcikk*ek adatbázisa az e tárgykörben feltárt szakfolyóiratok cikkeinek tartalmi és formai elemeit tartalmazza, 1970 óta folyamatosan frissítéssel. Jelenleg az adatbázis mintegy 12 ezer bibliográfiai tételt tárol, amelyek a cím szavai, a szerző(k) neve(i), a megjelenés éve, a forrás és a deskriptor alapján kereshetők vissza, és elégték ki a felhasználók tájékozódási igényeit.

1991 óta működő *könyvadatbázisunk* – kb. 2 ezer tétellel – különgyűjteményeink teljes állományát, és az újonnan beszerzett valamennyi könyv bibliográfiai adatát tartalmazza, a több szempontú keresés lehetőségét és a felhasználók igényeit kielégítve.

Vendégeink természetesen tudomást szerezhettek egyéb nem hagyományos tájékoztatási eszközeinkről is, hiszen a megnyitóra ismertető füzetet jelentettünk meg, amely a szakkönyvtárunk állományára és szolgáltatásaira jellemző összes adatot feltárta.

Fesztelen hangulatú, és – úgy gondolom – minden résztvevő meglegedését szolgáló megnyitó ünnepségünk méltó befejezésekként körülvettük kedves vendégeinket a 180 éve született *Ganz Ábrahám* tiszteletére a Műszaki Múzeum munkatársaival közösen rendezett kiállításunkon.

Tóth Rita

(OTH Iparjogvédelmi Szakkönyvtár)

Magyar időszaki kiadványok cikkeinek online adatbázisa*

VAJDA ERIK

Időszaki kiadványok válogatott cikkeinek online adatbázisa kooperációs partnerek együttműködésével : (megvalósíthatósági tanulmány) / Vajda Erik : [közr. az] Országos Széchényi Könyvtár Könyvtárstudományi és Módszertani Központ. – Bp. : OSZK-KMK, 1994. – 57 p. – (A Könyvtári Figyelő könyvsorozata, ISSN 1217-6753 ; 2.) ISBN 963 200 341 1

Először is köszönet illeti *Vajda Eriket* ezért a színvonalas, gondolatébresztő tanulmányért a bibliográfusok és a szakma nevében. Mint az előszóból és a bevezetésből, valamint a szerző elhangzott szavaiból kiderül, a tanulmány különböző variánsokat ad, amelyeket átgondolva és megfontolva egy szakértői bizottság vagy főhatóság meghozhatja döntését arra vonatkozóan, hogy szükség van-e a magyar időszaki kiadványok cikkeinek online adatbázisára. Ha a válasz igen lesz, a majdani rendszerszervező bizottságnak módjában áll e megvalósíthatósági tanulmány minden javaslatát végiggondolni, megvitatni, megfogadni, illetve elvetni. Ez a tanulmány tehát változatokat ad, gondolkodásra, vitára készítet, de mindemellett és elsősorban óriási segítség egy sokak által óhajtott online adatbázis létrehozásához.

A magyar cikkek online adatbázisa ugyanis létrehozható, ezt rögtön a tanulmány elején tényként kimondja a szerző.

Az 1. fejezet részletezi azt a társadalmi igényt, amelynek kielégítéséhez az online adatbázisra szükség van. Három alfejezet bizonyítja a tanulmány, a kutatás és fejlesztés, a művelődés, valamint a nemzetközi együttműködés igényét. Az első alfejezet magát az online adatbázist ismerteti, mint ezen igények kielégítésének eszközét, az utolsó alfejezet pedig a megvalósíthatóság környezetét, az MNB rendszerének vonatkozó részeit.

A 2. fejezetben a szerző a jelenlegi helyzetet értékeli. A magyarországi cikkek nemzeti bibliográfiai szintű feldolgozása, és ennek alapján cikk-

* A tanulmány ismertetése elhangzott a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Bibliográfiai Szekciójának 1994. szeptember 27-i ülésén. Az ülésről a *Könyvtári Levelezőlap* 1994. 10. számában (p. 9–10.) tudósít.